

1 Corintios

1-2 Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coöchä Jesucristo xquiuguexyhädät. Mijts hädaa nocy cham nyajnjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mæbøjp maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mæbøjcäp wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn hájtäm. Dios hajxy xyajndíjjäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä.

³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm.

⁴ Homiänájøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtscøxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity.

⁵ Coo hajxy jaduñ mmøødhity, paadiä Dios hajxy tøø xpiuhbety møj may, jaduñ hajxy hoy mgápxät, jaduñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät cøxiä.

⁶ Coo højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmæbøjnä.

⁷ Coo hajxy jaduñ mmæbøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaanç tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy.

Mjøbhiixyp mhajuøøbiä Jesucristo hajxy jaduñ coo quiädaactägatsa'añ.

⁸ Dios hajxy xpiuhbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät. Paady mijts Dios hänajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay hänajty yajcumädownänä.

⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduñ. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tøøxyajnähdijy coo yHuung hajxy mmøødhjätät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiá'agyhøch mijts cham nyajmøødcapx nyajmøødmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtøjcän. Cab hajxy tii myajtsibø'øwät.

¹¹ Páadyhøch jaduñ nmäna'añ, tøøchä hermanohajxy xyajmädoxyaty coog hajxy mnimiädsibø'øyii. Jim hajxy choñ maa Cloé tiøjcän.

¹² Wiingátiägä mädia'agy hajxy mbanøcxy. Näje'e hajxy miäna'añ cóogøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Apolos miädia'agy hajxy pianøcxä. Näje'e hajxy miänaambä coogä Pedro miädia'agy hajxy pianøcxä. Y näje'e hajxy miänáangombä coogä Jesucristo miädia'agy hajxy pianøcxä.

¹³ Pero cabä Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnähxøøyyäm. Hix, jaaya'ay mijts jaduñ xñähho'tuut cruzcøxp, ca'a yhöøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä cooøch høøch nmädia'agy hajxy xpianøcxä.

14-15 Jagóoyyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsän møødä craa Gayo. Cábøchä wiinghäna'c jim nnä'ä yajnäbejty. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc xtyijy nyajnäbejty. Páadyhøchä Dios jaduhñ nnäma'ay Dioscujú'uyäp.

16 (Jexioo, chamčh njahmiejtstáaccombä coochä Estéfanashajxy nyajnäbejpä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy wiinghäna'c njaac yajnäbejty.)

17 Ca'a jäya'ay-yajnäbéjpøch Jesucristo xquiejy. Diosmädia'agy-yajwá'xpøch xquiejy coo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cooch jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, howyiinjuøøñøch hänäjty ngapxy nmädia'agy. Páadyhøch jaduhñ ngapxy nmädia'agy howyiinjuøøñä, chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mwiinjuø'øwät ja'a Jesucristocøxpä. Cábøch njoot chocy cooch nmädia'agy hajxy xquiumáayyät je'eguiøxpä cóogøch tyijy yajxonñ ngapxy nmädia'agy.

18 Nmäbøjcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb møjcu'uhaam, coo hajxy miädoy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, ñäxiicypy hajxy jaduhñ je'eguiøxpä cooc tyijy jägooyyä cädieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp.

19 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä, cábøchä wyiinmahñdyhajxy nyajtsoobaadaañä, nõmä Dios miänaañ.

20 Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ, ja'a

hajxy niñanóomäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä. Ñäxiicypiä Dios jaduñ.

²¹ Jaançh tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiä. Je'e jaduñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xämät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Pønjaty jaduñ mäbøjp, Dios jaduñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduñ yajnahwa'adsøjät ja'a piojpä quiädieyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia näxi'igy. Ca'a yhöjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjuøyyäm. Jaduñä Dios miänaañ.

²² Ja'a judíoshajxy, coogä hoy-yagjuøøñäbä hajxy yhixät, mänítac tyijy hajxy jaduñ miäbøga'añ. Y ja'a griegohajxy, mänítac tyijy hajxy jaduñ miäbøga'añ coogä jäya'ay miädia'agy hajxy miädóowät, ja'a hajxy niñanóomäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä.

²³ Pero højtshájtäm, jaduñ højts nmädiáacäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cabä judíoshajxy jaduñ miäbøcy. Cab hajxy jaduñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nøm hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ni je'e hajxy quia'a mäbøjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädoy.

²⁴ Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíwäm, paady hajxy nmäbøjcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hoy hajxy nja judíosäm. Cooc hajxy jaduñ xñähho'túutäm, jaduñä Dios yajcähxø'cy

coo mājaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä.

²⁵ Coo Dios ja'a yHuung ñähdujcy coo yagho'ogóøját, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mājaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, paady hajxy jaduħñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduħñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä. Jaanä jaduħñduħmbä, hoyyä Dios ja'a mājaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduħñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøøyyä.

²⁶ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy, mänaa mi-jts Dios xwyiimbiyyän, cab hajxy hānajty nāmāy mhøxpøquiä, näjé'eyyäm; cab hajxy hānajty nāmāy mmäyøøjä, näjé'eyyäm; cabä møjcuħdujt hajxy hānajty nāmāy mmøødä, näjé'eyyäm.

²⁷⁻²⁸ Nmäböjcām ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxām jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo møjcuħdujt hajxy hijty nga'a møødhajtäm. Xxiøøghajtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduħñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbliwäm, jaduħñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduħñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hānajty tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hānajty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjcuħdujt hajxy hānajty tøyhajt quia'a møødä.

²⁹ Hiç, cab jaduħñ pøn jim ñiguiumayāñänä Dioswiinduum.

³⁰ Dios hajxy jaduħñ xpiädáacām tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduħñä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa

quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajnahwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyháltäm. Jaduhñ hajxy xpiadáacäm hawa'adstuum.

³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsøgä Dios hajxy möj jaançh pädáacäm.”

2

¹ Hermanodøjc, mänáajøch mijts nnähooçhooñän, mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhooñän, cab mijts yajxón nmøødmädiaacy.

² Cooçh hänajty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøçh hänajty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänajty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänajty je'le tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänajty nmädia'aga'añ.

³ Nnajuøøbiøch hänajty cooçh hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänajty; høxtä tsäyúubiøch hänajty.

⁴ Hóyhøch hänajty yajxón nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpech ja'a Dioshespíritu hänajty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'øwät.

⁵ Hix, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmäbøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmäbøjp.

⁶⁻⁷ Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy cooçh nguwiinmahñdiä. Jadúhñhøch häna'c-hajxy xñänømbä cooçh nga'a

cuwiinmahñdiä, ja'a møjcuhdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäßöjpä. Mänitä miäjaahajxy piögäänäxä møødä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty quiuhdägoyya'añ. Pønjetiä Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuø'øy cooch jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxäänäm Dioswiinduum. Jequiän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä.

⁸ Pero cabä møjcuhdujtmøødpähajxy jaduhñ wyi-injuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu miøjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiin-gudsähgø'øwøøjät hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,

ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt ween-hajt mio'owa'añ pøn jaduhñ chojpy.

¹⁰ Ja'a højtshájtäm, tøø Dios hajxy xyajwiin-juøøyyäm ja'a yHespírituhaam nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä yHespíritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹ Cabä wiinghänä'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänajty mwiiinmay. Jagooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'øwät. Jaanä jaduhñä Diospä,

cab jaduñ pøn ñajuøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyä Dios yhamdsoo Espíritu jaduñ ñajuø'øy.

12 Tøø Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmióoyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduñ nmäbøjcam. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspíritän. Paady hajxy jaduñ xmióoyäm, jaduñ hajxy xyajnajuøoyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'ä móoyäm.

13 Jaduñä jäya'ay hajxy nhawaandägájsäm coo hajxy jaduñ xñä'ä móoyäm. Jaduñ hajxy nhawáanäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøoyäm. Jaduñ hajxy nyajwiinjuøødiägájsäm je'eguiøxpä coo Dioshespíritu hajxy miøødhajpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy miøødä coo tijaty mädia'agy hajxy hänajty xyajmøødmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a møødä coo Dioshespíritu hajxy quia'a møødä. Pero højts, cab højts nmädiácäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

14 Pønjatiä Dioshespíritu ca'a møød, cab hajxy wyiinjuø'øy nebiatiä Dioshespíritu hajxy jia wi'i yajmøødmädia'aga'añii. Cábäc tyijy jaduñ choobaady. Hix, coo Dioshespíritu hänajty mga'a møødä, cab jaduñ mnä'ägädä wiinjuø'øwät nebiä Dioswiinmahñdy.

15 Pønjatiä Dioshespíritu møød, quiøxy wiinjuøøby hajxy jaduñ. Pønä Dioshespíritu ca'a møød, cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy miäná'anät cooc tyijy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnahixø'øy, ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu hajxy møødpä.

16 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Cabä Dios wyiinmahñdy pøn ñajuøøyyä. Cabä Dios pøn yajñähixø'øyii.” Pero nmøødhájtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3

1-2 Hermanodøjc, coöch jim nhooçhohñ maa mijtsän, cábøch mijts tsipjaty nyajñähixøøyy. Ja'a ca'a tsipjátypøch mijts jaduhñ nyajñähixøøyy. Hix, je'enä hajxy hñajty mhityñä nebiä naamdägø'øybän maa Jesucristocøxpän. Jaduhñ hajxy hñajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän. Cahnä hajxy hñajty may mwiinjuø'øyñä maa Dioshespíritucøxpän. Y høxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuø'øyñä.

3 Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçhocy mnimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän.

4 Näje'e hajxy mmäna'añ: “Høøch ja'a Pablo miädia'agy nbanøcxäp.” Näje'e hajxy mmänaambä: “Høøch ja'a Apolos miädia'agy nbanøcxäp.” Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxø'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän.

5 Høøch Pablo, cábøch møjcuhdajt nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa møødäbä. Cab jaduhñ yhähixø'øy coo højts nmädia'agy hajxy jaduhñ xyajtsibøøyyät. Jue'e højts, Dios højts jaduhñ xñä'ä moonsähajp. Dios højts jaduhñ xquiejx coo mijts

jaduhñ nyajñähixó'owät. Jaduhñ hajxy mmäbøjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum højts ja'a Dios ja'a tuuñg xmiöoyy.

⁶ Høøch mijts ja'a Diosmädia'agy nya-jñähixøøchohn. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajñähixøøyy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmäbøjc. Y tehñgahnä hajxy xjiaac yajmäbøga'añ. Tehñgahnä hajxy xjiaac yajmayø'owa'añ.

⁷ Høøch Pablo, cábøch møjcuhdajt nmøødä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quia'a møødäbä. Jagooyyä Dios møjcuhdajt miøødä. Je'eduhñ tu'ug xyajmäbøgäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayø'owäp.

⁸ Tu'ugmädiä'agyhøch ja'a Apolos nmøødhity, hoy højts cøjwiingtuuñg nja møødä. Coø højts hoy ndúnät, mänitä Dios møjmayhajt tiúnät maa højtscøxpän. Pero coø højts hamuumdu'joot nga'a túnät, mänitä Dios mayhajt hänäjty weeñtiä tiunaambä maa højtscøxpän.

⁹ Højts ja'a Dios nmøødtuumby. Y coø mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduhñä jäya'ay tøyhajt hajxy miøødä coø Dios hajxy hoy xyagjäya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägájtsäp neby hajxy jaduhñ mhídät nebiatiä jioot chocy.

¹⁰⁻¹¹ Tøøchä Dios xwyiinguexy coø mijts ja'a miädia'agy nyajñähixøøyyät ja'a Jesucristocøxpä. Xmiöoyyhøchä wiinmahñdy jaduhñ nébiøch mijts jaduhñ hoy nyajñähixø'ød. Cabä cuhdajt jaduhñ myiñ coø pøn ja'a Dios miädia'agy yajtägájtsät ja'a Jesucristocøxpä. Ween hajxy jaduhñ ya-jñähixøøbiä nébiøch tøø nyajñähixø'oyän.

¹² Pønjetiä Diosmädia'agy mäbøjp, jaduhñ

hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhädät ja'a Jesucristocøxpä. Näje'e hermanodøjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaançh tehñ quiumayii. Jiiby hajxy näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduhñ quia'a cumayii.

¹³⁻¹⁴ Coo Jesucristo hänajty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduhñ quiähxø'øga'añ pønjaty hänajty hoy tøø tiuñ. Cøjxta'axiøø ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby hajxy hänajty hoy tøø tiuñäbä. Møjmayhajt ja'a Dios tiunaambä maa häna'c hoy tøø tiuñän. Jaduhñ je'e quiähxø'øgaambä pønjaty hänajty hoy tøø quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tñäbän.

¹⁵ Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpiä.

¹⁶ Jaduhñ hajxy nmäbáatäm hädaa hajxy njoothájtämbä nebiä Diostøjcän coo Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm maa hädaa njoodootyhajxiän. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts.

¹⁷ Pønjaty haxøøg nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyyä Dioshespíritu hajxy jia møødä jioodooty, päda'agáanäp hajxy hajøøxc. Hix, coo ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødä ja'a mjoodooty, páadiäts mjoot hajxy wa'ads myaghídät. Hix, cabä Dioshespíritu hoñä'a maajä yhida'añ majaty hänajty quia'a wa'adsä.

¹⁸⁻¹⁹ Näje'eg tyijy mijts madiu'u mnajuø'øy neby hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayøød coo hajxy mjaty coo hajxy mnajuø'øy. Nømä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixøøby jaduhñ coo

mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtshixóõñät, coo hajxy jaduhñ mnibiäda'agóõjät nebiä ca'a wiinjuøøbiän. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinjuø'owät nebiä tiøyyän. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Dios yajcumädowaamb ja'a häna'c jaanç tehñ jiajpä mäwiinhøøn.”

²⁰ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ñajuøøbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiä cuwiinmahñdy.”

²¹⁻²² Näje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyijy tøyhajtmøødpä. Cab hajxy jaduhñ mbahíxät. Mijtsøxpä Dios cøxiä yhädiuñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduhñ xyhädiuumbä ja'a mijtsøxpä, højts yajnahixøøbiädøjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmióoyyäm neby hajxy jaduhñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy nyajtuungpaadäänäm tijaty jada'ahaty jájtäp túunäp, chaads tijaty jadäänäp tunäänäp, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm.

²³ Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduhñä Jesucristobä, yajtúunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4

¹ Cab højts mõjcuhdajt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtówät,

mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby.

² Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiúnät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy.

³⁻⁴ Pero høøch, cábøch jaduñ tii nmøjpäda'agy cooçh pøn waambaty xñänómät pø hóyhøch nyajnáhixø'øy, pø caj. Hóyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajnáhixø'øy, cab jaduñ choobaada'añ. Tu'uquiä Jesucristo jaduñ ñajuø'øy pø hóyhøch njaançh yajnáhixø'øy. Y høøch, cooçh hamdsoo nniñänómøøjat pø hóyhøch nyajnáhixø'øy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduñ choobáadät. Cábøch nnajuø'øy pø hóyhøch tøø nyajnáhixø'øy, pø caj. Pero, cab jaduñ ñejpiä pø nnajuøøbiøch, pø cábøch nnajuø'øy. Ja'a Jesucristo tu'uquiä nägapxaamb pø hóyhøch tøø nyajnáhixø'øy, pø caj.

⁵ Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hänäjty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät, mänit hänäjty jaduñ yajcähxø'øga'añ neby hajxy nwiinmahñdyhajtäm, nebiaty hajxy hänäjty hamee'ch tøø njäya'ayhajtäm. Mänitä Dios hajxy xquiumayaañäm coo hajxy hänäjty hoy tøø ngudiúunäm.

⁶ Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøchcøxpä møødä Apoloscøxpä neby højts nyajnáhixø'øy, cábøch njoot jaduñ chocy coo hajxy jaduñ mnänómät coo tu'jäya'ay jiaty, coo tu'jäya'ay quia'a jaty. Pønjetiä Diosmädia'agy

yajñähixøøby, je'ečh jaduññ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät.

⁷ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjät. Hix, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiooby neby hajxy jaduhñ hoy mmädúnät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmänä'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaanč tehñ miøj mjaanč tehñ jiaančhä.

⁸ Nøm mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøöda. Jaduhñ mäwiin mijts mnibiädäacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møöda que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty jaduhñ coo hajxy cu mhanehmy. Näguipxy hajxy jaduhñ cu nhanéhmäm.

⁹ Pero højts Diosqueexpä, jaduhñ mäwíinhöch ndijy højts Dios xpiädaacy nebiä cuhdujtmøöd ca'a hidaambän. Jaduhñ mäwiin højts xpiädaacpä nebiä cädieeyhäna'c yagho'oga'añijän. Hijxwiinduum højts jaduhñ njaanč tehñ chaächpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduhñ xyhixp, møöda jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁰ Nømä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuøøy. Paady højts jaduhñ xñänømy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nya-jwa'xä. Pero mijts, mjaanč tehñ ñiguiumäyyp hajxy jaduhñ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaanč tehñ yajwiinjuøøy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ højts jäya'ayhajxy xñänøømbä cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møöda. Pero mijts, mjaanč tehñ

miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero højts jäya'ay xjiaanč tehṃ piejxp xjiaanč tehṃ tiehṃb cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy.

¹¹ Jaguiay jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'øy højts nwit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaanč tehṃ chaačhtiumṃb højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa.

¹² Hamdsoo cø'øhaam hamdsoo tecyhaam højts nduñ nxajy. Jaduhṃ højts nnägaayyøøc nbaady. Cooc højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxón højts nhadsoy. Cooc højts jäya'ay naxy xyajtsaačhpøcy, nmee'xtujpy højts jaduhṃ. Cab højts waamṃb jaduhṃ nnä'ägädä mäna'añ.

¹³ Cooc højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhṃ njaanč tehṃ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴ Hermanodøjc, jaduhṃhøch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhṃ nmägapxy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhṃ nyajtsähdiuna'añ.

¹⁵ Hoy mijts häna'c xjia yajnähixø'øy nämay ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhṃ tu'uquiä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä cooçh mijts jayøbajt nyajnähixøøyy cooc Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y cooc jadähooc jiuypijøjtägajch.

¹⁶ Jaduhṃhøch mijts nja nämä'ay cooçh hajxy jaduhṃ xpiahíxät.

17 Y ja'a Timoteo, jaduhñhøch je'e ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaanč tehñ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhøch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts jaduhñ xjiahmiejtstá'agät coočhä Jesucristo nbanøcxy. Wiinduhmyhagájpthøchä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxøøyyä maa tsajtøjcän.

18-19 Høøch, mobädájpøch jim nnøcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduhñ miänä'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäbøcy cooc tyijy jaduhñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaanč tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaanč tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaanč tehñ miäna'añ. Pero cooč jim jaduhñ njaanč nøcxät maa mijtsän, mänitøch jaduhñ jim nhixa'añ pø jaanč tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč møødä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumáayyäbä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä.

20 Je'e jaduhñ jaanč tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'a nägoobä mnä'ä xi'ig mnä'ä mädiá'agät.

21 Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coo mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät, mänitøch hajxy hoy yajxón nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'øwa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coo hajxy nyajcumädówät.

5

1 Tøøch nmädoyhaty coo tul'jäya'ay haxøøg jiaanč tehñ jiatcø'øy maa mijtsän, hoyyä

Diosmädia'agy hajxy mja mäböcy. Yhamdsoo huudájjác jaduhñ miøødtsánaaby. Ni pøñ jaduhñ quia'a jatcø'øy, ni ja'a cajpä jiuðioshajxy.

² Hahixøøby jaduhñ coo yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájnät. Cu mhojy hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä näma'ay. Hoçhähdiuunnä jaduhñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayii.

³⁻⁴ Hóyhøch jim nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ cooçh mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájnät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøødtsánaabiä. Mänit hajxy myajpäsómät coo hajxy hánajty mhamugø'øy. Dióshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmiooyy cooçh mijts jaduhñ nhané'emät.

⁵ Cab hajxy jim myajméjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaächtiuñii ja'a møjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehm wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñähwá'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduhñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägátsät, ja'a nWiindsønähátämbä.

⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajcumáyät. Huuc mädown hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'øyii.

⁷ Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'ä pahíjxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ

mga'a padu'udägóobiät. Hix, tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojhájtäm ngädieeyhájtäm hajxy xyajnáhwáatsäm.

⁸ Jaduhñds je'e, tsögä haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹ Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnájaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jäya'ayhajxy haxøøgwädijpä.

¹⁰⁻¹³ Je'eçh jaduhñ nnänøømby pønda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, møød hajxy jäya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduhñ múucäp wädijpä, møødä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduhmbä hajxy mga'a møødcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipcøxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsómät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijpä. Pero cab højts cuhdujt nmøødhájtäm maa jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøøby nebiä tsaachpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6

¹ Hermanodøjc, coo mijts hánajty mniñaxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnócxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnócxät maa

cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Jaduhnä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy.

² Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegäänäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägätsät. Paady hajxy hänajty jaduñ ndunäänäm coo Dios hajxy xquiu'ughajtäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hänajty jaduñä, tii hajxy coo mga'a jaijpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty.

³ Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegäänämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduñ nyajtøyhajtyéjcämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä.

⁴ Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mäbøjpän.

⁵ Hočhähdiiuunnä hajxy jaduñ mjatcø'øy. Jii jaijpähäna'cäda'aduhñ maa mijsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc.

⁶ Cab jaduñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwø'øjät maa cuduunğan, ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjpä.

⁷ Coo hajxy hänajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hänajty jaduñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduñ coo pøn xmiägädieeyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät.

⁸ Pero cab jaduñ yhooyä coo hajxy mnimiägädieeyø'øjät, coo hajxy mnimiämeedsø'øjät,

haagä hermanodøjc.

9 Tøgä cab hajxy mnajuø'öyä coo haxøøghäna'c-hajxy jim quia'a tægø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimiøødtsänáayyäbä jabiøcy, møød hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgøøbiä, møød hajxy wiingjäya'ay tio'oxiøjc møødtsänaabiä, møødä jäya'ay miäya'adiøjc møødtsänaabiä,

10 møødä mee'tspähajxy, møød hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, møød hajxy múucäp wädijpä, møød hajxy wi'i quiapxpä, møød hajxy mee'tspä høhnda'agyhaam. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cab hajxy jim tiægø'øwa'añ maa Dioswiinduumän.

11 Jaduhñ hajxy hijty näje'e mbajatcøøbiä. Pero tøø Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnäwha'açh ja'a yhEspírituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Jaduhñä Dios hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy hoy nwädijtämät, coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät nebiä jioot jaduhñ chocy.

12 Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduhñ myiñ cooc hajxy hotyijatiä ndúunämät nnájxämät. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ xyhahixøøyyämät coo hajxy cøxiä wiinä ndúunämät nnájxämät. Y cab hajxy ndehm yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíxämät.

13 Paadiä Dios jøø'xytiøjc caadiøjc hajxy xmiøoyyäm coo hajxy jaduhñ ngáayyämät coo hajxy jaduhñ nhúucämät. Pero nä'ä mädøyyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduhñ ñejpiä

pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, ñä'ägädä yajcuhdágoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm coo miädia'agy hajxy ngudiúunämät. Pero cabä jioot jaduñ chocy coo hajxy haxøøg nwädíjtämät.

14 Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiøjquiän, jaanä jaduñ højts xyagjujypiøgáanämbä ja'a miäjaahaam.

15 Huuc mädown hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsøn hájtäm, paady jaduñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät.

16 Jaduñnä Diosmädia'agy miäna'añ, coo jäya'ayhajxy ñimiøødma'awøøjät, jaduñnä Dios yhixy nebiä tu'ugpä jäya'ayän. Jaduñds je'e, coo cuhñdo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät, jaduñnä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jäya'ayän.

17 Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmøødhíjtämät.

18 Cabä cuhñdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät; haxøøg jaduñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcøøw, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhñdo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduñ.

19 Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu jii by yhity mjuøhñdiootyhajxiä. Dios hajxy jaduñ xmiooyy. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúunät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät.

20 Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy

xñähho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädítät, jaduñ hajxy myajcähxó'ogät coo Dios miøjjä jiaanähä.

7

¹ Hoorä, tsög hajxy mädiáacäm waambátyhøch mijts xmiäyajtøøyy nocyhaam. Hoy hit jaduñ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a møødtsáná'awät.

² Pero coo hajxy hánajty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pógät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miøødhájpät.

³⁻⁴ Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøøjät. Cabä cuhdujt hajxy mmøødä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hix, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduñ, naxy mdehm miøødmá'awät, cab jaduñ mnimiøøjjø'ogøøjät.

⁵ Jaduñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthádät coo møjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägóyyät. Coo hajxy jaduñ nämetsc mmáná'anät coo Dios hajxy mba'yá'axät, mänit jaduñ yhooyä coo hajxy mga'a nimiøødma'awøøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coo Dios hajxy hánajty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiøødmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a yajtu'udägóyyät.

⁶ Cábøch jaduñ nmäna'añ coo hajxy mädsibø'øbä mbógät. Nnä'a móobiøchä cuhdujt jaduñ.

⁷ Maas hoy hit jaduñ coo hajxy jaduñ mnä'ägädä hídät nidiuhm nébiøch høøch jaduñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy nidiuhm nhítämät, näje'e caj.

8 Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ nidiuhmñhajpnä, jaduhñ ñä'ägädä mähmó'owät nidiuhmñ nébiöch hөөч nhitiän. Y jaanä jaduhñduhmñbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piöjtägätsät.

9 Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo hajxy mbögät, coo cuhhiñdo'oxiöjc hajxy xñä'a yajcuhhínät.

10 Pero pønjaty jaduhñ tøø piöjnä, chamñ hajxy nmägäpxy nhane'emy. Ca'a yhööch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduhñ yhoyyä coo to'oxiöjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät.

11 Pero coods jaduhñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiöjc wyiingpögät. Maas hoy coo ñihyhap ñä'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiöjc, jaanä jaduhñ je'ebä, cabä tio'oxiöjc yhöxmádsät.

12 Chámhөch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhöch hädaa; cab jaduhñ jimñ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiöjc tu'ug mäböjpä, pø cabä tio'oxiöjc miäböcy, cabä tio'oxiöjc yhöxmádsät pø jaac mөөdtsäna'awáañäp ja'a tio'oxiöjcäm.

13 Jaanä jaduhñduhmñbä, pø jii to'oxiöjc mäböjpä, pø cabä ñihyhap miäböcy, cabä ñihyhap ñähgué'egät pø jaac mөөdtsäna'awáañäp ja'a ñihyhápäm.

14 Coo ya'adiöjc ja'a Diosmädia'agy hñanjty quia'a mäböcy, yaghoyöyyäp je'e ja'a tio'oxiöjcäm je'eguiöxpä coo tio'oxiöjc miäböcy. Jaanä jaduhñduhmñbä, coo to'oxiöjc ja'a Diosmädia'agy hñanjty quia'a mäböcy, yaghoyöyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiöxpä coo ñihyhap miäböcy. Coo hajxy jaduhñ yhodiuumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiúumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxöpy

nidu'jäya'adiä quia'a mäbøcy, cab hajxy häxøpy yhodiúumäbä.

15 Pøn jaduhñ mäbøjp, coo jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpä hadsip miäná'anät coo hajxy ñiyhøxmadsoøjät, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmaçhií. Jaduhñ jiájcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hix, chojpiä Dios jioot jaduhñ coo hajxy hoy nhíjtämät.

16 Pøn jaduhñ mäbøjp, cab jaduhñ yajnajuø'øy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamiøød ja'a ca'a mäbøjpä.

17 Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Jaduhñ hajxy jootcuje njaac híjtämät neby hajxy hñajty nhíjtäm mänaa Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy nmäduúnämät. Hädaa mädiä'agyhøch homiaajä nyajnähixøøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä.

18 Højts judíos, coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiúunämät, hoy hajxy nja judíoshájtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiúnät, hoy hajxy quia'a ja judíoshaty.

19 Cab jaduhñ ñejpiä pø mjudíoshájp, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiúunät.

20 Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnähdíjjän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät.

21 Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpadá'agät. Pero pø cabä

mwiindsón hajxy xyajtunaanä, ween hajxy xyhøxmajtsnä.

22 Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdijy coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, hoyyä jäya'ay hajxy hänajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajnähwáatsäm ja'a nbojöpähájtäm ja'a ngädieeyhájtäm. Hoorä, pønjaty hänajty ca'a je'ehájtäp jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnähdijyijän ja'a Diósäm coo miädia'agy hajxy miäbøjcät, moonsä hajxy je'e tiünäp ja'a Jesucristocøxpä.

23 Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nmäbøjcänä. Cabä jäya'ay miädia'agy hajxy nmäbøjcänät.

24 Jaduhñds je'e, hermanodøjc, jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hänajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnähdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jaduhñä Dios hajxy hoy mmädúnät.

25 Myajtøøw hajxy jaduhñ pø hahixøøby jaduhñ coo cäxyiihäna'c-hajxy piógät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero hahixøøby jaduhñ cooch mijts nmädia'agy xmiäbøjcät; hix, Dióshøch jaduhñ tøø xyajnähdijy cooch nmädúnät.

26 Pues høøch jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy mga'a pógät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jädä'ahaty.

27 Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmádsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay.

28 Cab jaduhñ yhaxøøgä coo mbógät; y coo cäxyiihäna'c jaduhñ piógät, ni jaduhñ quia'a haxøøgä. Pero coo hajxy jaduhñ piógät, maas

hamäjaa jiugyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhøch jaduhñ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pógät.

²⁹ Hermanodøjc, jue'eçh jaduhñ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunäänäm. Jaduhñds je'e, pønjaty to'oxiøjmoød, jaduhñ hajxy xyiicta'ag miädiaactá'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädaj ñämáañät.

³⁰ Pønjaty jaduhñ jootmayhajt, ween hajxy jaduhñ quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jaduhñ xoondaacp, ween hajxy jaduhñ quia'a xoondaacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jaduhñ yhity nebiä toogy hajxy ca'a moødpän.

³¹ Pønjaty jaduhñ yaa tsänaaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jaduhñ yhity neby hajxy tii ca'a moødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy chamñ nhíxäm, cøxaamb hädaaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³² Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajy ñämay. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät.

³³ Pero ja'a craa to'oxiøjmoødpä, je'e tiajpy mi-aaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät.

³⁴ Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jaduhñä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmoødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyyá ñä'a tajpy ñä'a maaby.

35 Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ, mijts jaduhñ nja puhbedaan. Caj mijts jaduhñ nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

36 Pø jii mhuunghajxy tøø quiäxyiijø'ø, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jaduhñ. Cab jaduhñ yhaxøøgå coo hajxy jaduhñ piógät.

37 Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piógät, ween hajxy jaduhñ quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuungcøxpän.

38 Hoy jaduhñ coo mhuung myajpógät. Jaanä hoy jaduhñbä coo mga'a yajpógät; cab jaduhñ ñejpiä.

39 Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødtsäná'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogät, mänit mäbøcy wyiingpógät pøn jaduhñ chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpógät.

40 Pero maas jootcujc yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jaduhñ mänaamb. Ja'a Diosh-espíritøch ndijy jaduhñ xñajtsapxøøyyäp.

8

1 Näje'eçh hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsamät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhájtäm hädaagøxpä. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmänáanämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøøyyäm. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä.

Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnimiée'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbójcämät.

² Pøñ jaduñ mänaamb cooc tyijy hotyijä jiaty, høñdaacp jaduñ. Cab jaduñ tiøyyä coo hotyijä jiaty. Ween jaduñ jiaac habøcy.

³ Pøñä Dios jaduñ wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduñ pøñ je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiáacäm pø hoy jaduñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nnajuøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä.

⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jaduñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduñ jiaançh wiingudsähgøøby.

⁶ Pero højts jaduñ mänáañäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhájtäm. Je'e jaduñ hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduñ xquiunú'xäm xpiädáacäm coo hajxy jaduñ ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduñ hajxy nmänáañäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøñhájtäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsøñhájtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhájtäm hajxy xquiunú'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyñä. Y coo hajxy jaduñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychech-

wiinduum, jootmayhajp hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyã coo hajxy chù'udsät. Hix, je'enã hajxy jaduhñ miäbøcyñã cooc tyijy quepychech jiujuquiã.

⁸ Nnajuøøyyãm hajxy coo Dios quia'a møjpäda'agy pø ndsú'tsãm pø caj ndsú'tsãm. Cab jaduhñ ñejpiã pø ndsú'tsãm pø caj ndsú'tsãm.

⁹ Pero hoy hajxy nja najuøøyyãm jaduhñ coo quia'a nejpiã pø ndsú'tsãm pø caj ndsú'tsãm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsãmät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiã coo jaduhñ quia'a nejpiã coo hajxy ndsú'tsãmät.

¹⁰ Tsøc mädiáacãm coo miich mnajuø'ø y coo jaduhñ quia'a nejpiã coo yø'øduhmbã tsu'uçh mdsú'udsät. Hoorã, tsøc mänáanãm coo miich yø'øduhmbã tsu'uçh hãnajty mdsu'uçh maa quepychechwiinduumãn. Hoorã, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhíxät, ja'a ca'a najuøøbiã coo jaduhñ quia'a nejpiã coo miich jaduhñ mdsu'udsät, wehñdã je'e xpiadsú'tspät. Wehñdã miáná'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'uçh.

¹¹ Y coo jaduhñ quiädiéeyät, miichã pojpä hãnajty mmøød je'eguiøxpã coo miich hãnajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristãm.

¹² Y coo miichã mähdiøjc jaduhñ myajcädiéeyät, jaduhñ hãnajty tøø piaady nejpã miichã Jesucristo hãnajty tøø mmägadieeyãn.

¹³ Hoorã, pø cädieeyaambã hermano tu'ug je'eguiøxpã cooçh høøçh yø'øduhmbã tsu'uçh ndsu'uçh, cábøch jaduhñ nnä'ägädã tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'ä cädiéeyät.

9

¹ Cábøch pøn xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamdsoöchä Jesucristo nhijxy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsøn_hájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmæbøjc, túhmäts.

² Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ coöchä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä coöch mijts nyajmæbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³ Cooch pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøchä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jadúhñhøch naxy nhadsoy:

⁴ Nmóødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ coöch mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä coöchä Diostuunḡ nduñ.

⁵ Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmøød. Jaduhñä Pedro miøødäbä, møødä Dioswiinguexy_pähajxy. Jadúhñhøch cuhdujt nmóødäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøch nga'a møødä.

⁶ Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møødä coo højts nduunḡ nnajtshixø'øwät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøch møødä Bernabé. Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuunḡ hajxy ñajtshixø'øy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

⁷ Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hiḡ, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñ_duhmbä, ja'a cudsaatypcam_hajxy, jiøø'xypä tsaatyptsa'am hajxy. Y jaanä

jaduh_nduh_mbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypiä meegtsi'tsnøø hajxy.

⁸ Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduh_nä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.

⁹⁻¹⁰ Jaduh_n jim myiñ cujaay: “Cabä waj mhaxuu'tsø'ogät coo trigopajc hänajty tieh_njo'och.” Coo Dios jaduh_n jecy miänaañ, jaduh_n miänaañ coo højts nyajmäjüyät. Hix, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møødä tsijpädøjc-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduh_n coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduh_n højtspä, jaduh_n højts nyajmäjüubiät.

¹¹ Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnahixø'øy, paady hajxy xmiäjüyät.

¹² Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøødä coo højts mijts xmiäjüubiät.

Pero cahnä højts mänaa nmäna'aññä coo højts nyajmäjüyät. Choippy højts njoot jaduh_n coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy.

¹³ Pero nmøød højts cuhdujt jaduh_n coo højts nyajmäjüyät. Hix, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän.

¹⁴ Jaanä jaduh_nduh_mbä, tøø Dios yhane'emy coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjüyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduh_n mäjüyäp.

¹⁵ Pero høøch, cábøch mänaa tøø nmäna'añ cooch mijts xmiäjüyät. Jaduh_nhøch njoot chocy cooch jamiäjuy ndúnät. Y cooch häyaa nnä'ä yuuhó'ogät,

cab jaduñ ñeipiä, nägooch hänajty tøø nduñ jamiäjuy.

16 Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Dióshøch xwyiinguejx cooch nyajwá'xät høøch; cábøch hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábøch nyajcumaya'añ. Y coochä Diosmädia'agy jaduñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówäbøchä Dios jaduñ.

17 Cábøch hamdsoojoot ndägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Dióshøch jaduñ xwyiinguejx cooch miädia'agy nyajwá'xät. Cooch häxøpy tøø ndägø'øyy hamdsoojoot, mänítøch cu nyajmäjuuyy.

18 Jaanč tehñ xioondáacpøch jaduñ coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hóyhøchä cuhdujt nja møødä cooch cu nyajmäjuuyy.

19 Hix, cooch jaduñ nduñ jamiäjuy, cábøch pøn xyhane'emy. Pero chójpiøch njoot jaduñ cooch hoy piønä xyhané'emät, nägoo Diosmädia'agy hajxy miäbögt.

20 Cooch jim nhijty maa judíoshajxiän, jadúhnhøch nguhdujthajpä nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduñ cu miäböjcy. Y cooch jim nhijty maa jäya'ayhajxy hänajty yhane'emyiijän ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhnhøch nyaghanehm̄bä neby hajxy hänajty yaghanehm̄bän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduñ cu miäböjcy, hóyhøchä cuhdujt nja nmøødä cooch nga'a yaghané'emät.

21 Y cooch jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a ca-

jpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiuumbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä, jadúhñhøch nguhdujthajpä neby hajxy hñajty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjpä. Cábøch nmäna'ana'añ coochä Dios ja'a miädia'agy hñajty nga'a mäbøjcä. Hix, nmäbøjcäbøchä Jesucristo miädia'agy jaduhñ.

22 Y cooch jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuøobiä, jadúhñhøch nbaguhdujthajpä neby hajxy hñajty quiuhdujthatiän, je'eguiøxpä cooch hñajty nyañähixø'owa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuø'owät. Majátyhøch jaduhñ nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábøchä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøcy.

23 Páadyhøch jaduhñ nguhdujthaty, jadúhñhøchä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y coochä jäya'ayhajxy may nyajmäbøgät, mänítøch jaduhñ nxoondá'agät.

24 Coö jäya'ayhajxy naxy ñiyhøxpäyø'ogyii, tu'jäya'ay jaduhñ nøcxy quiuhäyø'ogy, ca'a ñägøxiä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, coö Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm, naxy hajxy hoy ndehm quiudiúunämät, jaduhñ hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum.

25 Høxtahmäsä häyø'pädøjc-hajxy, tu'jøjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coö hajxy jaduhñ quiuhäyø'ogät, túhmäts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyöp, y cab jaduhñ ñä'a jecy. Pero højtshájtäm, coö Diosmädia'agy hajxy hoy njaançh

tehm̄ quiudiúunämät, mänit hajxy jaduh̄n jim̄ nnócxämät Dioswiinduum. Jim̄ds hajxy jaduh̄n nhíjtämät cøjxta'axiøø.

²⁶ Ja'a häna'c cuhäyø'pädøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduh̄n ñä'a päyø'ogy, cab hajxy jaduh̄n yhimybiäyø'ogy miaamybiäyø'ogy. Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduh̄n ñä'a yemy ñä'a wopy. Jaduh̄n mäwínäts høøch, tu'jøjpiøchä Diosmädia'agy nbanøcxy.

²⁷ Cábøchä haxøøgpä jaduh̄n nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøchä Diosmädia'agy jaançh tehm̄ yhoy. Páadyhøchä Dios jim̄ xyajnøcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduh̄n hoy nga'a cudiúnät, cábøch jim̄ xyajnøcxät, hóyhøchä jäya'ayhajxy hänajty tøø nja yajwiinhixø'øy.

10

¹ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy jaduh̄n. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nämä'a jaduh̄n quiejxy maa nhaphájtäm maa ndeedyhájtämhajxy hänajtiän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduh̄n jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøønajxy coo Tsaptsmejy paquiä tiøøch.

² Ja'a Moisés hajxy hänajty näguipxy miøødwädijpy nägøxiä maa joc hajxy hänajty piawäditiän, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiooty.

³ Mänitä Dios hajxy miooyyä ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaayy nägøxiä.

⁴ Mänitä Dios ja'a tsaa tu'ug yajtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduh̄n mäwínäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtäp hajxy hänajty ja'a

Crístäm majaty hajxy hänäjty wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e.

⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämay quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduñ quiumaayyã. Paady hajxy jim̄ tiu'uhö'cy pactuum.

⁶⁻⁷ Paady hajxy jaduñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahnd jaduñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunämät. Jaduñ jim̄ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Mänit hajxy quiaayy yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum.”

⁸ Näje'e hajxy haxøøg jiatcøøyy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduñ nga'a pahijx nga'a padúunämät.

⁹ Näje'e Dios hajxy yhijxmajch pø tøyhajt hajxy hänäjty yajcumädowa'añijäm ja'a Dios. Mänit hajxy चाहिचु'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduñ nga'a pahijx nga'a padúunämät.

¹⁰ Näje'e hajxy hänäjty jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty quia'a mäbøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduñ jiajty yhabejty, hijxtahnd jaduñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunämät. Paady cujaay yhity. Hiç, habáatnöp jaduñ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ.

¹² Pøn̄ jaduñ niñänøømäp coo hamuumdu'joot miäbøcy, naxy tiehm̄ ñiyajcopcø'øwøøjät coo ñä'ä tu'udägóyyät.

¹³ Mijts ja'a møjcu'ugong xjia wi'i

yajtu'udägoyyaamb. Hoy piønä jaduñ jia yagjatcø'owa'añii haxøøg. Pero jaduñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáañäm, neby hajxy jaduñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduñ coo hajxy xpiuhbedáañäm. Hix, cabä møjcu'ugongä miäjaa jaduñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

14 Jaduñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychec, cabä naaxpoch hajxy mwiin-gudsähgø'øwät.

15 Mnajuøøby hajxy jaduñ cooçh tøyhajt nmädia'agy. Hix, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ.

16 Coo tsuugay nyagjáltäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyäp hajxy nyéjcäm. Je'e jaduñ ñänøømby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaançh tehñ yaghäyooyy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñäguidøøyyäm, je'e jaduñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm.

17 Coo tu'ugpä tsajcaagy hajxy ngaamiújcäm, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, hoy hajxy nja nämáyyäm.

18 Jaduñä judíoshajxy yhiipä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy møødä Dios mänaa animal hajxy chu'uçhän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum.

19 Jadúñhøch nmäna'añ coo quepychec naaxpoch quia'a jujyquiä. Jadúñhøch

nmänaambä coo animal quia'a cunuu'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum.

²⁰ Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a möjcu'ugong hajxy jaduñ wyiin-gudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmøødhídät tu'ugwiinmahñdy, ja'a möjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä.

²¹ Pø mhu'ugaambiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a möjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a möjcu'ugongcøxpä.

²² Cab jaduñ yhooyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hix, maas mäjaamøødá Dios que højtshájtäm.

²³ Jaduñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmøødhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduñ. Pero cab jaduñ yhawiinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hix, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nya-jtu'uyóhyämät.

²⁴ Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät. Pero maas hoy jaduñ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵ Tsu'udsä tsu'uçh hajxy jaduñ mädyijaty jim too'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'uçhcøxpä.

²⁶ Hix, jaduñä Diosmädia'agy miädia'agy: “Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän.”

²⁷ Coo pøñ hajxy jaduñ xwiówät mägaabiä,

hoy jaduñ coo hajxy mnócxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä mäbøcy. Y cab hajxy myajtøwät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'učhcøxpä.

²⁸ Pero coo pøn hajxy jaduñ xyhawáañät coo häna'c yø'ø animal hänäjty tøø yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduñ mdsú'udsät, weenä craa jaduñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáañäbä. Jaduñnä craada'a tiajy miay coo jaduñ quia'a hoyyä coo yø'øduhmä tsu'učh hajxy ndsú'tsämat, ja'a häna'c yojxypä quepychechwiinduum.

²⁹ Ja'a craa tøø xyhawáañäbä, je'ečh jaduñ nnänøømby coo wehndä jiootma'ada'añ. Cábøch jaduñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: “Ween yø'ø craa jaduñ ñä'ä jootma'ady, nmøødhøch cuhdajt jaduñ coočhä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxy quepychechwiinduum.

³⁰ Haa ca'a, nnämäabiøchä Dios Dioscujú'uyäp coočhä tsu'učh hänäjty tøø ndsu'učh. Tiich yø'ø craa jaduñ coo xñä'ä näma'ay coočh nga'a tsú'udsät.”

³¹ Jaduñds je'e, tsøgä mädia'agy hajxy hoy yajxon yajtuun yaghíjtäm homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucäm. Coo jäya'ay hajxy jaduñ xyhíxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxon nyajtuun nyaghíjtäm homiädyiibä, mänitä Dios hajxy miøjpäda'aga'añ jiaančhpäda'aga'añ.

³² Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxon nya-jtuun nyaghíjtämät homiädyiibä, ni pøn jaduñ

quia'a jootmá'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jáya'ayhajxy cajpä judíoshajpä, ni ja'a jáya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäbøjpä.

³³ Jadúhnhøch høøchpä, hoy yajxónhøchä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøchä jáya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cábøch pøn jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiøch njoot jaduhñ coo jáya'ayhajxy nägøxiä ñähwá'adsät ja'a piojpä ja'a quiädieeyhajxy. Cábøch njoot chocy cooçh nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11

¹ Nébiøchä Jesucristo nbahixiän, jadúhnhøch mi-jts xpiahíxpät.

² Hermanodøjc, xoondáacpøch jaduhñ cooçh mijts xjiahmiejsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtsapxøøyyäm.

³ Chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy mwiin-juó'øwät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsøn_hájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. Jaanä jaduhñä ndo'oxiøjc-hájtäm hajxy xwyiindsøn_hájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm.

⁴ Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixó'øwät.

⁵ Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jiiiby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiiiby yajwiinhixó'øwät cuhwa'ads, høchähdiuunä hajxy je'eduhñ.

Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän.

⁶ Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'øwa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxyii.

⁷ Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hix, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanç tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiähxø'øgy coo ya'adiøjc mäjaa miøødäbä.

⁸ Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunñ, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaaäch tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiøjä caaächhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiøjä ja'a to'oxiøjc quiaaächhaam.

⁹ Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunäbä. Cab hajxy nmänáañämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä.

¹⁰ Páadiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädítät cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyii ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

¹¹ Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunúu'xäm ya'adio'oxy.

¹² Hix, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiøjä ja'a ya'adiøjc quiaaächhaam. Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijts pø hawiinmats jaduhñ

coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty.

¹⁴ Hoçhähdiiuunnä jaduhñ coo ya'adiøjc quiuhwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ.

¹⁵ Pero hahixøøyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quiuhwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpä.

¹⁶ Jaduhñ højts nnä'ägädä yajnähixø'øy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajnähixøøbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyijy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä.

¹⁷⁻¹⁹ Tøøch nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a jaduhñ. Cab jaduhñ yhooyä y cábøch jaduhñ ngumay, hóyhøch jaduhñ nja najuø'øy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädijp.

²⁰ Coo Jesucristo hänäjty yagho'oga'añii, mänitä jiamiøød ñämaayy coo hajxy chuugaamiügät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijts, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech.

²¹ Haniduihmjaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pøjii mmägu'ughajpä caayyøøc hajxy miøødä quia'a møødä. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyii.

²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tøjc-hajxiän. Cab jaduhñ yhooyä coo

hajxy jaduhñ mjatcø'øy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyooäya'ay hajxy jaduhñ. Cábøch mijts jaduhñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduhñ mjatcø'øy.

²³ Hamdsoochä Jesucristo xyajnähiçøøyy nébiøch mijts tøø nnajtscapxøøyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hänajty tiooga'añii, mänitä Jesucristohajxy tiägøøyy tsuugaabiä møødä jiamiøødhajxy. Mänitä Jesucristo tsajcaagy quionø'cy.

²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit miänaañ: “Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mijtsçøxpøchä häna'c xtiooga'añ. Cooch mijts mänaa xjiahmiejtstá'agät, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät.”

²⁵ Y coo hajxy hänajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänáangombä: “Cooch mijts nnähho'tu'udaannä, cooch nnø'ty nyaghäyowaannä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorä, hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooc hädaa vino hajxy mhu'ugy, mänitøch hajxy xjiahmiejtstá'agät.”

²⁶ Homiänaajä hädaa tsajcaagy hajxy hänajty mgaya'añ, homiänaajä hädaa vino hajxy hänajty mhu'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hänajty coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Hiç, wiimbijtagatsaambä Jesucristo. Yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

²⁷ Nebiä Jesucristo jiamiøødhajxy miøødcaayy miøødhuuquiän, jaduhñäc hajxy ngaayy, jaduhñäc hajxy nhúucämbät. Pønjetiä howyiinmahñdy

hänajty ca'a mөөd coo hänajty jaduһn quiaya'añ, coo hänajty jaduһn yhu'uga'añ, haxөөg hajxy jaduһn jiatcө'өy ja'a Jesucristo ñi'xcөxpä ñө'tycөxpä.

²⁸ Jaduһnds je'e, coo hajxy hänajty mgaya'añ ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy hänajty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocөxpä, naxy hajxy jayөjpiä mdehm ñiñajuө'өwөөjät pө howyiinmahñdy hajxy hänajty mjaançh mөөd.

²⁹ Pөnjaty jaduһn caaby huucp ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy jaduһn quia'a möjpädá'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, yajcumädowáanäp hajxy jaduһn.

³⁰ Näje'e hajxy mba'ambety; näje'e hajxy mga'a majaamөөdä. Hөxtä näje'ejaty hajxy jaduһn tөө yho'ogy. Paady hajxy jaduһn mjaty mhabety coo hajxy mga'a möjpäda'agy coo Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm.

³¹ Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät coo howyiinmahñdy hajxy hänajty nmөөdhájtäm coo hajxy hänajty ngayáanäm ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy hänajty nhu'ugáanäm ja'a Jesucristocөxpä.

³² Paadiä Dios hajxy tähoogaty xyajcumädóowäm, jaduһn hajxy xyajnajuө'өyyäm coo miädia'agy hajxy hänajty hoy nga'a yajtúunäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtúunämät, cab hajxy jiiьy nnä'ä hädáacämät möjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yhäda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mäbөjpä.

³³ Jaduһnds je'e, hermanodөjc, coo hajxy hänajty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocөxpä, coo hajxy hänajty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocөxpä, naxy hajxy tu'cuһdujt mdehm

quiaachóonät. Mniyhahixø'øwóøjäp hajxy jaduhñ.

³⁴ Pø myähó'cäp hajxy hñajty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädówät coo hajxy hñajty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hñajty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uçh hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooch jim nnøcxät maa mijtsän, mänítøch jim nyajtødiägø'øwät.

12

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, coo hawiingatiä tuuñg hajxy xmióoyäm. Naxy hajxy jaduhñ mdehm wyiinjuø'øwät.

² Mnajuøøby hajxy jaduhñ, coo Diosmädia'agy hajxy hñajty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hñajty mwiingudsähgø'øyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduhñ hajxy hñajty mwädity nebiä tu'udägoybän.

³ Huuc wiinjuø'øw hädaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshespíritu jaduhñ najtscapxóøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg ñänømy. Ý pønjetiä Dioshespíritu jaduhñ ca'a najtscapxóøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsønhtëjtäm.

⁴ Coo Diostuuñg hajxy jaduhñ ndúuñäm, hawiingatiä Diostuuñg hajxy jaduhñ xpiáatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiä hajxy jaduhñ xtiuñgmóoyäm.

⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduhñ njaançh túunãm, pero tu'jäya'ayyã hajxy jaduhñ nWi-indsønhtëjtãm. Ja'a Jesucristo je'e.

⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtãm coo tiuung hajxy ndúunãmät, nebiatiã tiuung hajxy xpiáatãm.

⁷ Paadiã Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyãm, jaduhñ hajxy hoy nnibihbéjtãmät hamiñ haxøpy.

⁸ Hix, näje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Dioshespíritãm coo hajxy quiapx coo hajxy miádiã'agät nebiã jajpä häna'cän.

⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Diosh-espíritãm coo hajxy hoy jiaançh tehñ miábógät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miájaamo'oyii nebiã jäya'ay hajxy yajmøcpógät, ja'a pøjc ja'a híjxäbä.

¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritãm coo hajxy hoy-yagjuøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyyäbä coo hajxy yhøxcábät pøn najtscapxøoyyöp ja'a Dioshespíritãm, pøn najtscapxøoyyöp ja'a møjcu'ugóngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiápxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyó'øwät waambatiã hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty.

¹¹ Hanidiuhmjatiã Dioshespíritu hajxy xtiuungmóoyyãm, nebiã jioot chocy. Tu'uquiã ja'a Dioshespíritu jaduhñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy

jaduhñ nmøødhájtäm. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøñhájtäm, hoy hajxy nja nämayhájtäm.

13 Coo hajxy nnábéjtäm, jaduhñä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

14 Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm.

15 Coods yø'ø tecy jaduhñ ñä'ä mäná'anät: “Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yø'ø cø'øjän, páadyhøch miich jaduhñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnájxäm ja'a tecy jaduhñbä.

16 Jaanä jaduhñduhñbä, coo yø'ø taatsc jaduhñ miänáambät: “Cábøch jaduhñ nhixy nej yø'ø wiinän, páadyhøch miich jaduhñ xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädóowäm ja'a taatsc jaduhñbä.

17 Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjiøjxuugóøyyäm.

18 Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cø'ø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm.

19 Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhíjtäm.

20 Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájtäm ja'a

tu'ugpä jäya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm.

²¹ Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cø'ø jaduhñ ñämä'awät: “Cábøch miich nyajmaajiaty.” Jaanä jaduhñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduhñ ñämäabiät: “Cábøch miich nyajmaajiaty.”

²² Pero nhaagä yajtuungpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyá pajc näje'e quia'a jagä møcä.

²³ Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nya-jcähxø'øgáañäm, paadiä wit hajxy nmøødhájtäm.

²⁴ Pero ja'a nwiin ja'a njøjphajtämhajxy, cab jaduhñ ñejpiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jadúhñhøch chamñ tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtämhajxy xquiunúu'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiøødhájtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbøjcäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy nWiindsønñhájtäm. Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xäm coo hermanodøjc hajxy nwiingudsähgøøyyämät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy.

²⁵ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy nhájtämät tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nniçhojc coo hajxy nnimié'e'xämät hamiñ haxøpy.

²⁶ Coo tu'jäya'ay chaaçhpøgät, mänit hajxy nägøxiä njootmayhájtämät. Jaanä jaduhñduhmbä, coo tu'jäya'ay wyiingudsähgø'øwøøjät, mänit hajxy nägøxiä nxoonðáacämät.

²⁷ Nwiindsønñhájtämä Jesucristo hajxy nägøxiä pønñatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunúu'xäm.

²⁸ Näje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii

ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájtäbä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yajwiinhixøøbiähajxy. Näje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jäya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Näje'e hermanohajxy miäbuhbety. Näje'e hajxy jaduñ miägäpaxy yhane'emy. Näje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápaxät.

²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyhájtäm. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xäm. Cab hajxy nägøxiä nyajnähixøøyyäm. Cab hajxy nägøxiä nduunäm hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä.

³⁰ Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnáxäm. Cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo ngápaxämät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpiáatäm coo hajxy ngapxhoyøøyyämät waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty.

³¹ Tsögä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmióoyyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøchä mädia'agy hajxy nyajnähixøøwa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13

¹ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a méé'xämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy ngudiúunäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacäm madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp.

2 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoy hajxy cu nja najuøøyyäm tii jadaañäp tii tunáañäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyä møcmäjaa hajxy cu nja jaančh tehñ miøødhájtäm hoy ñä'ä tiigøxpä.

3 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoyyä häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móoyyäm mäduhñtiä hajxy nmøødhájtäm, hoyyä jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutäm.

4 Pøñä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ miädøjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ.

5 Pøñä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhñdägoyyá. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypänejpiä cu jia tunøø.

6 Cabä haxøøgpä hajxy chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduhñ chojpy.

7 Pøñä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coo hajxy cøxypänejpiä tiunøøjät ja'a miädøjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy ñähøønø'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägaxy, weenä craa ja'a tøø quiädiéeyäbä jaduhñ yhuuc wiinmahñmech coo jaduhñ tøø quiädieey.

8 Habaadaamb jaduhñ coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a yajwa'xaannä. Habaadaamb jaduhñ coo jäya'ayhajxy hänäjty quia'a capx quia'a mädia'agaannä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduhñ coo quia'a tsoobaadaannä tijatiä jäya'ayhajxy yaa

ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nniçhoc nnimiee'xáañäm.

⁹ Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa nhíjtämnä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coo hajxy nyajwá'xämät.

¹⁰ Habaadaamb jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuø'øwáañäm, paady hñajty pøñ quia'a wäditaannä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹ Coo hajxy nmuutsc-hájtämnä, cahnä hajxy hñajty nwiinmahñméjtsäm. Pero coo hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájätänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm.

¹² Jaduhñ mäwínäts je'e, coo hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyämnä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájätäm. Pero coo hajxy jimñ nnøcxáañäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadaañäm neby hajxy je'e xyhixyhájätäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuø'øwáañäm.

¹³ Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm; coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät coo tiøyhajtä, chaads coo Jesucristo hajxy njøbhíxämät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa høxhaambä jaduhñ maas tsoobaadaamb coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14

¹ Naxy hajxy ndehmñ ñiçhojc ndehmñ ñimiée'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp.

Jaanä jaduñduhmbä, tsögä Dios hajxy nämáayyäm coo mäjaa hajxy ween xmióoyyäm coo tiuung hajxy jaduñ ndúunämät. Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

² Näje'e hermanohajxy, coo hajxy hñajty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduñ miøødmädiaacypy, ca'a yhøjtshájtäm, je'eguiøxpä coo Dioshajtiä wyiinjuø'øy. Cab højts jaduñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. Najtscapxøøyyäp hajxy jaduñ ja'a Dioshespíritäm. Jagooyyä Dios jaduñ ñajuø'øy waambaty hajxy jaduñ miädia'agy.

³ Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngápxämät nebiä jäya'ayhajxy jaduñ wyiinjuø'øwät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøøyyämät, hoy hajxy jaduñ nmägapx nhané'emät, hoy hajxy jaduñ ngapxmøcpøjcämät.

⁴ Pøñ Dioshajtiä nä'ä møødmädiaacp, je'e mäjaa nidiuhm móoyyäp nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuø'øwät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduñ wyiinjuø'øy waambaty jaduñ miädia'agy. Pero coo hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøøyyämät howyiinjuøøñä, mänit hajxy miäjaamo'owøøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ maas hoy jiaac wiinjuø'øwät.

⁵ Maas tsoobaatp jaduñ coo Diosmädia'agy hajxy ngápxämät howyiinjuøøñä; jaduñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuø'øwät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduñ coo Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädiá'agät. Mänit mäbøcy yhojó'øwät coo hajxy mgapxhoyó'øwät, jaduñä

hermanohajxy nägøxiä wyiinjuó'øwät.

⁶ Hermanodøjc, coochä Dioshajtjä nnä'ä møødmädiá'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuó'øwät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuó'øwät cooch mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiinhixó'øwät nebiátyhøchä Dios ja'a miädia'agy hänajty xñajtsapxøøyyä.

⁷ Høxtáhmädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajpøgø'øy, y cab hoy yajmädoy.

⁸ Jaanä jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamiøødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä himybiäyø'øg nø'ø maamybiäyø'øgäp hajxy jaduhñ.

⁹ Jaduhñ mäwínäts højtshájtäm, coo Dioshajtjä hajxy nmøødmädiáacämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuóøyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiáacämät.

¹⁰ Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngápãm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuóøyyäm.

¹¹ Y coo mädia'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuóøyyämät hawiingjaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimiøødmädiáacämät.

¹² Jaduhñ mäwínäts mijts, mjaanç tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshëspíritu hajxy xtiuungmó'owät. Y myujwá'anäp ja'a tuunç hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxó'øwät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuó'øwät.

13 Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ howyiinjuøøñä ca'a capxp ca'a mädiacp, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owøjät nebiä miädia'agy quiapx-hoyø'øwät.

14 Coo Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, cab hajxy nwiinjuøøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiáacäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm.

15 Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. Tsøcxä Dioshöy hajxy høøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä.

16 Coo Dios hajxy nnämäáyyämät “Dioscujú'uyäp”, ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'øwät. Y cab hajxy hoy piamáná'anät “Dioscujú'uyäp.”

17 Hoyyä Dios hajxy yajxon cu nja nämááyyäm “Dioscujú'uyäp”, ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuø'øwät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuø'øwät.

18 Høøch, nnämäabiøchä Dios “Dioscujú'uyäp” je'eguiøxpä coøch pøn jaduhñ xquia'a najtspaadø'øy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä.

19 Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ coøch howyiinjuøøñä ngápxät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät coøch hayuuc-haamby ngápxät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch

yoñ cu nja capx. Hiḡ, cooçh howyiinjuøøñä ngáp̄xät, wyiinjuø'øwäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jadúhñhøçhä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxø'øwät.

20 Hermanodøjc, tsøg hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuøøyyäm nebiä møjhäna'c-hajxy hoy wyiinjuø'øyän. Yø'ø pigäna'c-hajxy, cahnä hajxy wyiimahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhiḡy yhabaadyñä.

21 Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: “Ja'a judíoshajxy, cábøçhä nmädia'agy hajxy xmiäbögaanä. Nguexáambiøçhä jäguembä jäya'ay jim̄ maa judíoshajxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añii wiinghayuuc-haamby. Pero ni jadúhñhøçhä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbögaanä, nømä Dios miäna'añ.”

22 Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngáp̄xäm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäböjpä. Coö hajxy naxy ngáp̄xäm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduhñä Dios hijxtahñd xii yecy coö jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä. Pero coö Diosmädia'agy hajxy naxy ngáp̄xäm howyiinjuøøñä, jaduhñä Dios hijxtahñd xii yecy coö jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäböjpä.

23 Hiḡ, coö hajxy nägøxiä ngáp̄xämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hñajty nhamugøøyyämän tsajtøgooty

Dioswiingudsähgøøbiä, y coo jäya'ayhajxy jim tiägó'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, jaduñda'a hajxy miänä'anät cooc tyijy hajxy nguhhíñäm.

²⁴⁻²⁵ Pero coo Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápxämät howyiinjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuó'owät, ja'a hajxy ca'a mabøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyä ñiñajuø'owøøjät coo hajxy hánajty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduñ jyicädá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehñ miänä'anät coo Dios hajxy hánajty tøy xjiaançh tehñ miøødhíjtäm.

²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugóøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsøg hajxy yajxon yagjáltäm nägøxiä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmaas mabøjcämät. Naje'e Dioshøy hajxy yhøwa'añ. Naje'e hajxy yajñähixø'owa'añ. Naje'e hajxy miädia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm. Naje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Y naje'e hermanohajxy quiapxhoyø'owa'añ waambatiä hermanohajxy hánajty tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä.

²⁷ Coo hajxy mänaa ngápxämät ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä maa hajxy hánajty nhamugóøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, nämetsyä nádägøøquia hajxy ngápxämät hanidiuhmjaty. Mänitä

hermano tu'jäya'ay xquiapxhoyóøyyämät.

28 Pero pø cabä hermanohajxy jim näje'e jiaty capxhoyø'øw, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtøgooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby. Wiingtuum hajxy nøcxy nnä'ägädä cápxäm jaduhñ hanidiuhmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduhñ.

29 Jaanä jaduhñduhmbä, coo hermanohajxy hänäjty quiapxa'añ waambaty hajxy hänäjty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, ween hajxy nämetsyä nädägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiihä, mänit hajxy jaduhñ miäná'anät pø tøø hajxy hoy miädoj, pø caj.

30 Y coo wiinghermano hänäjty quiapxa'añ waambaty hänäjty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hänäjty capxpä.

31 Hanidiuhmjaty hajxy ngápxämät nägøxiä waambatiä Dios hajxy hänäjty xñajtsapxøøyyäm. Jaduhñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabójcämät; jaduhñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjjämät.

32 Hix, coo miich hänäjty mgapxa'añ waambaty miichä Dios hänäjty xñajtsapxø'øwaañä, mänit mgápxät coo hänäjty tøø xyhabaatä.

33-34 Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy hani-diuhmjaty ngápxämät. Cab jaduhñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmujc nmädiaacmújcämät tsajtøgooty.

Cab jaduhñ yhoyyä coo to'oxiøjc-hajxy jiihy quiápxät tsajtøgooty maa Dios hajxy hänäjty nwiingudsähgøøyyämän. Cabä Dios

jaduh_n miäna'añ coo hajxy jii_{by} quiápxät. Jaduh_{nä} hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduh_{nä} Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbö_{gät}.

³⁵ Hočhähdiiuunnä jaduh_n coo to'oxiøjc-hajxy jii_{by} quiápxät tsajtøgooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø wyiinjuø'øy tsajtøgooty, jimä ñihyhap hajxy miäyajtøwät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduh_{nä} hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jii_{by} quia'a capx quia'a mädiá'agät tsajtøgooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduh_n mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät.

³⁷ Nébiøch cham_n ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduh_n. Naxy hajxy jaduh_n mdehm_n miäbö_{gät}, pøn_{jaty} jaduh_n niñänøømäp coo Dios hajxy ñajtsapxøøyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbodyii.

³⁸ Pøn_{jaty} hajxy jaduh_n ca'a mäbögaamb, cabä Dios hajxy jaduh_n quiumaya'añii.

³⁹ Jaduh_{nds} je'e, hermanodøjc, tsøgä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpuihbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxøøyyämät. Jaduh_{nä} miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Pøn_n jaduh_n capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haambyja'a Dioshajtä wyiinjuøöbiä, ween hajxy jaduh_n quiapxy, ween hajxy jaduh_n miädia'agy.

⁴⁰ Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtøgooty.

15

1-2 Hermanodøjc, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm. Jadúhnhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øy. Tøø hajxy jaduñ nmábøjcäm. Coo hajxy tehngajnä nmábøjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim nnócxämät Dioswiinduum. Pero coo hajxy jaduñ nga'a mábøjcämät, cab hajxy jim nnä'ägädä nócxämät.

3 Jadúhnhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øy nebiátyhøchä Dios tøø xñajtscapxøøyyä. Jaançh tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túütäm; jaduñä nbojpä ngädieyhájtäm hajxy tøø xyajnähwáatsäm. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän.

4 Coo Jesucristo hñajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Mänit hoy jiuypiojtägach cumaaxc. Jaduñ jim myiñgombä cujaay maa Diosmädia'aguiän.

5 Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'øy. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägumbä ja'a jiamiøødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy.

6 Mänit hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Naje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñamayyä.

7 Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixøøyyägombä ja'a jiamiøødhajxy nägøxiä.

8 Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac tehñ yhijxy. Pero cábøch mähdiojc jaduñ nnä'ägädä tsoobaady.

9 Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscuguexypä cuhdujt hajxy møc jiaançh

tehn̄ miøødän. Cábøch mähdiøjc nhawiinmatsä cooçh mähdiøjc jaduhn̄ nniñänømøøjtät cooçh Dios xquiuguexyhajpä. Hix, haxóøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaaçhpøjpiøçhä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä.

¹⁰ Pero cooçhä Dios xjiaançh cuguexyhaty, páadyhøch jaduhn̄ xpiuhbety. Høyhøch nduñ. Maas máyhøçhä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jim̄bä. Ca'a yhøøçh jaduhn̄ tøø nnä'ä piy ngopcóotyhøch; Dióshøçhä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jadúhnhøçhä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam.

¹¹ Pero cab jaduhn̄ ñejpiä pønjaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'oy, pø høøçh, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäbøcy.

¹² Jaduhn̄ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypjøjtägajch coo hänajty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduhn̄ quia'a mäbøcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juyypjøga'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhn̄ ñä'ä møødä.

¹³ Pø cab häxøpy jaduhn̄ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypjøga'añ, cabä Jesucristo cu jiuypjøjcy.

¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juyypjøcy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhn̄ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäbøcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady.

¹⁵ Jaduhn̄ højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy

coo Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä, høhñdaacp højts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hix, pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiujypiøga'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjujypiøjcy.

16 Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiujypiøga'añ, cabä Jesucristo cu jiujypiøjcy.

17 Y coo Jesucristo cu quia'a jujypiøjcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäbøjcäm. Y cabä nbojpa ngädieeyhajxy häxøpy ñähwáatsäm.

18 Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy møjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo miädia'agy.

19 Coo Jesucristo cu quia'a jujypiøjcy, cab hajxy häxøpy jim nnøcxäänäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwyiinhøhñäm hamiñ haxøpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxøpy xyhíjxäm.

20 Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiujypiøjtägajch. Jayøjp je'e jiujypiøjtsohñ. Høxhaam hajxy njaac jujypiøgäänäm.

21 Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhájtäbä. Paadia Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuunä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay jiujypiøjtsohñ; ja'a Jesucristo je'e.

22 Ja'a Adán, højts nhaphajt ndeedyháltäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogäänäm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njujypiøgäänämbä, pønjataiä Jesucristo miädia'agy mäbøjcäp.

23 Coo Jesucristo hänajty tøø jiujypiøjtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim

quioo'ty, mänit tiägøøyy hanehm̄bä. Y coo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøjcäbä.

24-26 Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quiuhdujthajxy piögáanäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaanä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'øwa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän. Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaanä:

27 “Tøø Dios ja'a Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä yhané'emät.” Nømä Diosmädia'agy jecy miänaañ. Mänit jaduhn̄ tiøjiajty mänaa Jesucristo tiägø'øyän jäya'ayhanehm̄bä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miänaañ coo Dios yaghane'emy. Hix, jaaya'ayä cuhdujt yejc coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhané'emät.

28 Coo Jesucristo ja'a miädsip hänajty tøø quia'a cøxy yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quiøxy yajcø'ødägø'øwa'añ mäduhñtiä cuhdujt hänajty tøø mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo yhane'ema'añii ja'a Tiédiäm. Jaduhñä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

29 Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab häxøpy jaduhn̄ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojga'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduhn̄ coo ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

30 Nmäbøjpy højts jaduhn̄ coo hajxy njuypiojgáanäm, paady højts nga'a møjpäda'agy, hoy højts nja wädity mäjahñdium homiänaajä.

31 Cooch nmäna'añ cooch jaduhn̄ nwädity mäjahñdium, je'eçh jaduhn̄ nnänøømby coochä

ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'li yagho'oga'añ homiänaajä. Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduhñ cooçh nxoonda'agy mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhñbä cooçh nwädity mäjahñdium homiänaajä.

32 Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'li yagho'oga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Cooçh häxøpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxøpy nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduhñ quia'a tøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cu nmänáañäm hajxy jaduhñ: “Tsøg hajxy jaac cáayyäm, tsøg hajxy jaac húucäm, coo hajxy jaboom nho'ogáañäm.”

33 Cab hajxy myajwiinhóønät. Cab hajxy mmøødwädiñmúgät ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc tyijy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ coo hajxy jaduhñ xyajtu'udägóyyät.

34 Najtshixø'øw yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnájxnät. Näje'e yø'ø mjamiøødhajxy quia'a mäbøcyñä ja'a Diosmädia'agy. Hoçhähdiuunnä je'eduhñ.

35 Näje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ: “Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøødhadaamby.”

36 Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. Coo mädyii tøømd mní'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduhñ piu'udy; pø caj, cab jaduhñ ñä'ä muxy.

37 Y ja'a tøømd jaduhñbä, coo mní'ibät, wiing jaduhñ jiajnä coo miuxy.

38 Dios jaduhñ tøø wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät. Wiingatiä tøømd quiunuu'xy.

39 Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajxy xquiunúu'xämbä. Y wiingatiä animal ñi'x quiopc-hajxy quiunúu'xäxäbä, møødä animalhajxy ja'a tø'ødstuum tsänaabiä, møødä muuxyhajxy, møødä hacxhajxy.

40 Ja'a hajxy jim hijpä tsajtcøxp, wiing hajxy jaduhñ quiähxø'øgy. Cab hajxy jaduhñ quiähxø'øgy neby hajxy yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin.

41 Haagä hajajp ja'a xøø møødä po'o møødä madsa'a, pero haagä wiingaty yhajajy. Jaanä jaduhñ ja'a madsa'abä, haagä wiingaty yhajajpä.

42-44 Jaduhñ mäwíinäts højtshájtäm, coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyäm, cabä mäjaa hajxy nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy nnaaxtägóoyyänä. Ja'a naaxni'x ja'a naaxcopc jaduhñ naaxtägøøby. Mänit hajxy ngøxy yajxee'xtúutänä jutjooty. Mänit hajxy njájtänä hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo yaa quiädaactägatsáanögombä hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujypiøjtägatsáanägombä, coo hajxy hänäjty tøø nho'c coo hajxy hänäjty tøø ndägóoyyäm. Wiing hajxy jaduhñ njadáanänä coo hajxy jim nnøcxáanänä Dioswiinduum. Hoy yajxón hajxy hänäjty njadáanäm haagä mäjaamøød. Y cab hajxy hänäjty mänaa nho'tägatsáanänä. Wiing hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; wiing hajxy hänäjty jim nhidáanänä Dioswiinduum.

45 Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Coo Adán jaduhñ quiunuu'xtsohñä, mänitä jugyhajt

miooyä.” Pero coo Jesucristo jiuypiojtägajch, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbajuypiojtägatsáañämbä.

⁴⁶ Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm hádaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy njuypiojtägatsáañäm, mänit hajxy jim nnoxcáañäm Dioswiinduum.

⁴⁷⁻⁴⁹ Ja'a craa Adánhájtäbä, jecy je'eduhn quiunuu'xtsohnä naaxoc-haam. Yaa jaduhn jecy chänaabiä hádaa yaabä naaxwiin. Jaaná jaduhn højtshájtämbä, naaxoc hajxy nni'xhájtäm ngopc-hájtäm nebiä Adángän. Hix, je'e højts nhaphajt ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhn choññ tsajpootyp. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njuypiojtägáañäm, pønjetiä miädia'agy hänäjty tøø miäbøjcä. Jaduhn hajxy jim nhidáañäm tsajpootyp nebiä Jesucristo jim yhitiän.

⁵⁰ Hermanodøjc, huuc mäadow hajxy, cab hajxy jim hoy nnoxcämät Dioswiinduum ni'xcopcmøød nebiä nni'xä ngopc hajxy yaa nmøødhájtäm hádaa yaabä naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy nho'og coo hajxy ndägoyyáañäm. Coo hajxy ndägájtsämät nebiä Jesucristo yhitiän, mänit mäböcy hajxy jim nnoxcämät tsajpootyp.

⁵¹ Huuc mäadow hajxy nébiøchä Dios jaduhn xñajtsapxøøyyä. Coo Jesucristo quiädaactägatsa'añ, cahnä hajxy hänäjty nägøxiä nho'c ndägóoyyäm. Näje'e hajxy hänäjty njújqüiämnä. Pero nägøxiä hajxy ndägatsáañäm, møødä jujycpiä møødä ho'ogypiä.

⁵² Nägooyyä Diosmoonsä ja'a corneta hänäjty høxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä,

mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Cab hajxy hänajty mänaa yho'tägatsaanä. Mänitiä hajxy nägøxiä ndägatsaanäm, møød hajxy hänajty yaabä jujcypiä, møød hajxy hänajty tøø yho'oguiäbä.

⁵³ Hädaa naaxni'x hajxy nmøødhájtämbä, nä'ägädä ho'og nä'ägädä tägoyyaanäm hajxy jaduñ. Tsipcøxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajxy tiägatsaanäm, mänit hajxy jim nnøcxäänäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hänajty nho'tägatsaanänä ni mänaa.

⁵⁴ Y coo hajxy jaduñ njadáanäm, mänitä Diosmädia'agy tiøjiada'añ coo jaduñ miäna'añ: “Cabä jäya'ayhajxy hänajty mänaa yho'og tiägoyyaanä.” Coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jii by nga'a häda'agäänäm møjcu'uhaam.

⁵⁵ Y coo hajxy jii by nga'a häda'agäänäm, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä coo hajxy hänajty nho'ogäänäm.

⁵⁶ Hoorä, coo Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a cudiúunäm, paady hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm.

⁵⁷ Tsögä Dios hajxy nämáayäm “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Coo hajxy xñähho'túutäm, paady hajxy jii by nga'a häda'agäänäm møjcu'uhaam.

⁵⁸ Jaduñds je'e, hermanodøjc, tsög hajxy hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Dioscøxpä. Cabä miädia'agy hajxy mänaa nnajtshixøøyyämät, howyiaambatiä jäya'ay hajxy cu xjia nämáayäm.

Nnajuóøyyäm hajxy jaduñ coo Dios hajxy xpiuhbedáañäm.

16

¹ Mguexaam̄biä xädø'øñ hajxy jim Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmújpät nébiøçhä hermanodøjc-hajxy nhanehmy jim Galacianaaxooty.

² Näxøøbaadiä xädø'øñ hajxy mbuhgónät mäduhñtiä hajxy hñajty tøø mguduñ. Hawiing hajxy jaduñ myaghídät. Mänitøch hajxy xmió'owät cooch jim nmédsät maa mijtsän neby hajxy jaduñ mänit møc hadø'øçhä mga'a wädiptá'agät.

³ Mänitä hermano hajxy mwiimbíwät pønjátyhøçhä xädø'øñ hñajty nyajmāguexaam̄by jim Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymiøød hajxy ñøcxät nebiä hermanohajxy jim ñajuó'owät cooch hñajty tøø nguexy.

⁴ Pø hahixøøby hñajty cooch jim nnøcxät, mänitøch hajxy xpianøcxät.

⁵ Cooch hñajty jim nnøcxa'añ Corintos, tu'unaxáambøch jim Macedonia.

⁶⁻⁷ Coo Dios jaduñ miäná'anät, jégäbøch jim maa mijtsän. Wéhñdøch jim nga'a tsoj wiimbídät høxtä coo tøøchpoj hñajty tøø ñaxy. Jadúhñhøch mijts jejcy nguhíxät. Jadúhñhøch hajxy xpiuhbédät majátyhøch hñajty njaac wädita'añ.

⁸ Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxøø hñajty tøø yhabaady, mänitøch ndu'ubøga'añ.

⁹ Hix, jaanç tehñ miäbøgaambä jäya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmädsiphajxy jia nämayyä.

10 Coo Timoteo jim̄ miédsät maa mijtsän, hoy yaxón hajxy myajmédsät. Hix, jaduhñä Diostuung tiuumbä nébiøch nduñän.

11 Cab hajxy jaduhñ mbéxät. Mbuhbédäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcujc jiaac mínät yaa maäch høøchän. Nja wi'i jibhijxyp højts yaa møødä hermanodøjc-hajxy.

12 Y ja'a hermano Apolos, nja mänuu'xtáac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødnøcxy maa mijtsän, pero cab jäda'a tiehm̄ ñøcxa'añ. Cooc ñäbaadø'øwáañäxä, mänítnäc hánajty ñøcxa'añ.

13 Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøñ mdsähgø'øwät. Mmee'xtúgäp hajxy.

14 Mniçhoc mnimiee'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot.

15 Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jim̄ Acayanaaxooty, møødä yhuung møødä tio'oxy. Jimä hermanodøjc hajxy piuhbety.

16 Jadúhñhøchä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän.

17 Xooñdáacpøch jaduhñ coo Estéfanashajxy tøø miech møødä Fortunato møødä Acaico. Nñajootmayhápiøch mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä.

18 Tøøchä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøchä mjoothajxy nyajmøcpøgáañäbä. Mnajuø'øwäp hajxy jaduhñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

19 Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jim̄ tsánaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp

mijtsä Aquilahajxypä ja'a Dioscøxpä, møødä Priscila, møødä hermanodøjc-hajxy jim hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän.

²⁰ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxon hajxy mniyajpoo'xøjät.

²¹ Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøch Pablo.

²² Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsøn, min hadø'øchä.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä.

²⁴ Ndsójpøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8